

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE**

WO.053.1.2018.MB

Kraków, 30 kwietnia 2018 r.

**działający w imieniu
Mieszkańców Gminy Radgoszcz**

Odpowiadając na petycję Mieszkańców Gminy Radgoszcz z dnia 19 marca 2018 r., protestujących przeciwko planowanej budowie stacji bazowej telefonii komórkowej operatora sieci _____ na terenie działki ewidencyjnej nr 2025 obręb Radgoszcz, której Inwestorem jest spółka _____

informuję, że Wójt Gminy Radgoszcz wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej potrzeby uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla tego przedsięwzięcia (pismo znak: OŚ.6220.1.2018 z dnia 12.03.2018 r.).

W załączonym do pisma Wójta Gminy Radgoszcz opracowaniu pt. „*Kwalifikacja przedsięwzięcia zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71) Instalacja radiokomunikacyjna _____*”, Inwestor przedstawił dokładny opis inwestycji. Stacja bazowa telefonii komórkowej planowana jest do posadowienia wraz z niezbędną infrastrukturą na działce rolnej, niezadrzewionej, w odległości ok. 120 m od najbliższych zabudowań mieszkalnych. W skład stacji bazowej wchodzi anteny sektorowe (9 szt.) i anteny paraboliczne (linii radiowych, 5 szt.) zamontowane na konstrukcji wsporczej na wieży kratowej o wysokości 56 m, a także urządzenia zasilające, sterujące i nadawczo-odbiorcze zlokalizowane w szafach aparaturowych umieszczonych przy podstawie wieży. Anteny radioliniowe zamontowane zostaną na wysokości ok. 50-51 m, a anteny sektorowe na wysokości ok. 53 m.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, w swej odpowiedzi do Wójta Gminy Radgoszcz z dnia 4 kwietnia 2018 r., wyraził opinię w sprawie planowanej budowy w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 71) oraz o wyniki analizy wszystkich anten sektorowych wchodzących w skład przedmiotowej inwestycji, zawarte w opracowaniu pt. „*Kwalifikacja przedsięwzięcia zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów (...)*”.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem przedsięwzięciem jest pojedyncza antena spełniająca kryteria określone w rozporządzeniu i nie ma znaczenia fakt, że zamontowanych zostanie kilka anten na tej samej wysokości i skierowane będą w tym samym kierunku i pod tym samym kątem.

Dla kwalifikacji do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie ma także znaczenia, czy na terenie tego samego zakładu czy obiektu znajduje się realizowana lub zrealizowana inna instalacja radiokomunikacyjna, radionawigacyjna lub radiolokacyjna.

Parametry każdej z anten, które przewidziane są do realizacji w ramach planowanego przedsięwzięcia analizuje się indywidualnie pod kątem spełnienia kryteriów określonych w ww. rozporządzeniu, tj. częstotliwości, równoważnej mocy promieniowanej izotropowo (EIRP) oraz odległości środka elektrycznego anteny od miejsc dostępnych dla ludności w osi głównej wiązki jej promieniowania.

Z opracowania dotyczącego planowanej budowy stacji bazowej telefonii komórkowej operatora sieci w miejscowości Radgoszcz wynika, że żadna z przewidzianych tą inwestycją anten nie spełnia kryteriów określonych w rozporządzeniu w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zatem przedmiotowe zamierzenie nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy jednak zaznaczyć, że jeśli operator będzie chciał zwiększyć deklarowaną moc EIRP, to zobowiązany będzie do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż będzie to wówczas przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko wymienione w ww. rozporządzeniu.

Powyższe jest zgodne ze stanowiskiem Ministra Środowiska z 2 stycznia 2013 r. wyrażonym w odpowiedzi na interpelację nr 10349 posła Łukasza Zbonikowskiego w sprawie interpretacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na pytanie Posła: „Czy w przypadku, w którym dwie, trzy, cztery anteny są zawieszane na tej samej wysokości i azymucie, należy podać moc pojedynczej anteny, w której EIRP jest wspólne (superpozycja), i dlaczego?”, udzielono następujących wyjaśnień:

„W przypadkach, gdy anteny są zawieszane na tej samej wysokości i skierowane w tym samym azymucie, należy rozpatrywać równoważne moce promieniowane izotropowo poszczególnych anten odrębnie. Pojęcie równoważnej mocy promieniowanej izotropowo (EIRP) używane w technice antenowej (...), oznacza: „Zastępcza moc promieniowana (ERP) – iloczyn mocy doprowadzonej do anteny i zysku energetycznego anteny. Zysk energetyczny anteny może być odniesiony do anteny izotropowej, mówi się wówczas o zastępczej mocy promieniowanej izotropowo. Termin EIRP odnosi się do pojedynczej anteny. W związku z tym (...) należy rozpatrywać anteny pojedynczo, bez superpozycji”.

Ponadto w piśmie Ministra Środowiska z 2 stycznia 2013 r. zawarte zostały następujące wyjaśnienia:

„(...)Infrastruktura techniczna sieci telefonii komórkowej działająca w Polsce nie różni się od rozwiązań technicznych stosowanych w innych krajach świata. Pola elektromagnetyczne wytwarzane przez zainstalowane u nas stacje bazowe mają taki sam charakter (...). Podstawowym przepisem określającym standardy jakości środowiska dotyczące ochrony przed polami elektromagnetycznymi jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (...), wydane w porozumieniu z ministrem właściwym w sprawach zdrowia. Ustalone w tym rozporządzeniu standardy jakości środowiska odnoszą się do instalacji elektroenergetycznych, radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Utrzymana została niezmienną wartość gęstości mocy $0,1 \text{ W/m}^2$, jako dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego o częstotliwościach powyżej 300 MHz, a więc takiej jak częstotliwości pól występujących w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowej. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, jakie mogą występować w otoczeniu stacji bazowych telefonii komórkowej, w miejscach dostępnych dla ludności, określone w obowiązującym od 2003 r. rozporządzeniu są znacząco bardziej rygorystyczne od określonych w zaleceniach międzynarodowych, m.in. w zaleceniu Rady Europy z 1999 r. Dla przykładu, poziom gęstości mocy pola elektromagnetycznego wykorzystywanego w telefonii komórkowej systemu GSM 900 zgodnie z polskimi przepisami nie może przekraczać $0,1 \text{ W/m}^2$, natomiast zgodnie

z zaleceniem Rady Europy poziom ten mógłby osiągać wartość 4,5 W/m². Dla systemu UMTS różnica jest jeszcze większa - zgodnie z naszymi przepisami jest to 0,1 W/m², a zgodnie z zaleceniem Rady Europy - 10,5 W/m².”.

Jak wynika z dołączonego do wniosku Wójta Gminy Radgoszcz opracowania pn. „*Analiza rozkładu pól elektromagnetycznych wokół stacji bazowej. Instalacja radiokomunikacyjna*”, dla zakładanej konfiguracji anten sektorowych pole elektromagnetyczne o wartościach wyższych niż 0,1 W/m² nie wystąpi w miejscach przebywania i zamieszkiwania ludzi, co spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883). Analiza rozkładu pól elektromagnetycznych wokół planowanej stacji bazowej wykonana została z uwzględnieniem zjawiska kumulacji pól pochodzących od wszystkich anten stacji, czyli zarówno anten sektorowych, jak i radioliniowych. Wyniki obliczeń przedstawiają prognozowane maksymalne obszary pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez anteny stacji. Maksymalny obliczony zasięg obszaru pola elektromagnetycznego o poziomie wyższym niż 0,1 W/m² wynosi 58,3 m dla anten sektorowych oraz 70,6 m dla anteny radiolinii RL2 (azymut 84°).

Pragnę przytoczyć jeszcze kilka istotnych informacji zawartych w piśmie Ministra Środowiska z 2 stycznia 2013 r.: *(...) Zjawisko nakładania się pól elektromagnetycznych pochodzących z różnych anten wchodzących w skład instalacji jest uwzględnione w przepisach ochrony środowiska, mianowicie w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. W pkt 9 w załączniku 2 do tego rozporządzenia znajduje się bowiem zapis, zgodnie z którym: "Pomiary w otoczeniu instalacji wymienionych w ust. 7 niniejszego załącznika wykonuje się podczas pracy wszystkich urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne w danym zakresie częstotliwości, (...) w warunkach odpowiadających charakterystykom eksploatacyjnym tych urządzeń. W przypadku możliwości eksploatacji w kilku rodzajach pracy pomiary należy wykonać przy tym rodzaju pracy, przy którym występują pola elektromagnetyczne o najwyższym poziomie".*

Dodatkowo zgodnie z przepisem zawartym w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (...) obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając spełnienie wymagań podstawowych dotyczących m.in. odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska. Jednymi z przepisów, które należy stosować w celu wypełnienia obowiązku, o którym mowa powyżej, są właśnie przytoczone przepisy ochrony środowiska.

Sprawdzenie dotrzymania standardów jakości środowiska określających dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych przez instalacje stacji bazowych telefonii komórkowej następuje poprzez wykonanie pomiarów, o których mowa w art. 122a ustawy Prawo ochrony środowiska. W celu zapewnienia właściwego wykonywania takich pomiarów w art. 147a tej ustawy wprowadzono obowiązek, zgodnie z którym prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia są obowiązani zapewnić wykonanie pomiarów wielkości emisji lub innych warunków korzystania ze środowiska przez laboratorium akredytowane.”.

Należy jeszcze raz podkreślić, że w Polsce wdrożono przepisy prawne, których stosowanie zapewnia bezpieczeństwo ludzi przed polami elektromagnetycznymi. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.), zobowiązała organy rządowe do wydania szeregu przepisów wykonawczych szczegółowo określających standardy, normy, zalecenia dotyczące pomiarów, które służą zapewnieniu bezpieczeństwa zarówno środowisku, jak i człowiekowi przed skutkami działalności podejmowanej przez podmioty korzystające ze środowiska. Oprócz przytaczanego już kilkakrotnie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów, obowiązują także rozporządzenia Ministra Środowiska:

- 1) z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645),
- 2) z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. Nr 130, poz. 880),
- 3) z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (Dz. U. Nr 130, poz. 879).

Natomiast w samej ustawie Prawo ochrony środowiska zawarto przepisy o odpowiedzialności cywilnej, karnej i administracyjnej za naruszenie przepisów ochrony środowiska, między innymi art. 338a, który stanowi, że: „Kto, będąc obowiązany do wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku, na podstawie art. 122a, nie wykonuje tych pomiarów, podlega karze aresztu albo ograniczenia wolności albo karze grzywny”.

Odsyłam również do strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, na której publikowane są wyniki pomiarów dokonywanych przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w ramach monitoringu pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzonego od 2008 r oraz oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w poszczególnych latach w oparciu o wyniki pomiarów (<http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych>).

Regionalny
Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie
mgr Rafał Rostecki